

הערכות לקראת תום שנת המס 2010 ותחילת שנת המס 2011

הרינו מתכבדים להביא לידיעתכם את עיקרי הנושאים אשר יש להביאם בחשבון לקראת תום שנת המס 2010 ותחילת שנת המס 2011.

פרק א. נושאים הקשורים עם מיסוי חברות

שיעור מס החברות ירד בהדרגה בשנים האחרונות כדלהלן:

שנת המס	שיעור המס	שנת המס	שיעור המס
2004	35%	2007	29%
2005	34%	2008	27%
2006	31%	2009	26%

במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו- 2010), התשס"ט- 2009 נקבע, ששיעור המס ימשיך להיות מופחת בהדרגה עד לשיעור מס של 18% בשנת המס 2016 כדלקמן:

שנת המס	שיעור המס	שנת המס	שיעור המס
2010	25%	2014	21%
2011	24%	2015	20%
2012	23%	2016	18%
2013	22%	ואילך	

הפחתה זאת בשיעורי המס מהווה תמריץ נוסף לדחיית הכנסות ולהקדמת הוצאות והכל בהתאם להוראות החוק.

1. הכנסות

ביטול חוק התיאומים – החל משנת המס 2008 בוטלה תחולתו של חוק התיאומים, בכפוף להוראות מעבר המתייחסות, בין היתר, לנושאים הבאים: דרך חישוב ניכוי נוסף בשל פחת בהתאם לסעיפים 3 ו-18 לחוק; דרך החישוב של הפסד ריאלי לפי סעיף 9(ג) לחוק;

- חיובי ריבית לפי סעיפים 3(ט) ו-3(י) לפקודת מס הכנסה (להלן: "הפקודה"). תשומת לב לשינוי אשר חל בנוסח הסעיפים הנ"ל במסגרת ביטול חוק התיאומים החל משנת המס 2008, וכן לתיקון שיעור הריבית המינימאלית מכח התקנות לפי סעיף 3(י)

לפקודה.

- עיתוי ביצוע עסקאות - לפני או אחרי תאריך המאזן (מחזור מכירות, מכירת מלאי מת וכיוצ"ב).
- קביעת מועד תקבול דמי שכירות מראש (לאור סעיף 8 לפקודה).
- כאשר נוצר השנה הפסד הון ממכירת מכוונות וציוד ומתוכננת רכישה של מכוונות וציוד בשנים הבאות, כדאי לשקול להקדים את הרכישה לשנה הנוכחית כדי לנצל את ההטבות בהתאם להוראות בסעיף 27 לפקודה (הפיכת הפסד הון להפסד פירותי).
- באם נוצר השנה רווח הון ריאלי ממכירת נכס בר פחת, ניתן לשקול לדחות את רווח ההון, באמצעות רכישת נכס בר פחת אחר המחליף את הנכס הנמכר, והכול בכפוף לאמור בסעיף 96 לפקודה.
- כאשר קיימים הפסדים עסקיים שוטפים - יש לשקול הקדמת הכנסות אשר אינן בהכרח הכנסות מעסק (כגון: דמי שכירות מראש, משיכת פיצויים מקופת גמל, וכיוצ"ב) לשם קיזוזן מן הפסדים השוטפים.
- "עבודות ממושכות" (מתייחס בעיקר לקבלנים):
 - (א) קביעת שיעור הביצוע של "עבודה ממושכת" בהתחשב בהוראות, על פיהן ביצוע בשיעור של 25% לפחות מחייב דווח על רווח, וביצוע של 50% לפחות מתיר קיזוז הפסד.
 - (ב) לגבי קבלן בונה - קביעת המועד בו יראו בניין אשר נבנה כ"בניין ראוי לשימוש" - מועד המחייב דווח על ההכנסה/הכרה בהפסד.
 - (ג) ביצוע תיקונים ואחזקות.

2. הוצאות ניכויים וזיכויים המותרים על "בסיס מזומנים"

- השלמת תשלומים בשל הוצאות נלוות לשכר (קופות גמל, קרן השתלמות, ביטוח מנהלים).
- השלמת תשלומים בשל פיצויי פרישה - לשנה השוטפת לרבות עדכון בגין תוספת שכר; בשל שנים קודמות - באישור רשות המיסים.
- הקדמת תשלום פיצויים למפוטרים מכספי החברה, פדיון חופשה, דמי הבראה וכיוצ"ב.
- הקדמת תשלומים שונים (ספרות מקצועית, השתלמויות, צרכי משרד, תיקונים והחזקה וכיוצ"ב).

- תשלום הוצאות לתושבי חוץ עד תום השנה, או לחילופין תשלום הניכוי במקור המתאים לא יאוחר משלושה חודשים לאחר תום שנת המס (והעברתו לפקיד השומה תוך 7 ימים מיום הניכוי, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מתום שנת המס), על מנת להכשיר את ההוצאה לצרכי מס.
- תשלומים בשל הוצאות מחקר, סרטים, נפט (מוצע לקבל ייעוץ ספציפי לפני ביצוע התשלום).
- פניה למדען הראשי לצורך קבלת אישור שהוצאות המחקר והפיתוח עומדות בתנאים אשר יאפשרו הכרה בהוצאות הנ"ל כהוצאות בשנה השוטפת. אין הכרח לקבל מענק ממנו (פס"ד פנורמה).
- תשלום דמי פינוי.
- ניכוי מיוחד לרכישת קופות רושמות.
- תשלומים בשל תרומות למוסדות מוכרים.
- דחיית הכרה בהוצאות, ככל שהדבר ניתן על פי החוק, אם בשנת המס השוטפת לחברה הכנסה מאושרת/מוטבת הפטורה ממס או החייבת במס מופחת (כגון אי תביעת פחת מואץ וכו').
- דחיית ההשקעה של חברות ישראליות גדולות/בינוניות בחברות ישראליות קטנות, אשר עיסוקן בתחום תעשיות עתירות הידע - בהתאם להצעת חוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012 (טרם אושר בכנסת), החלק מעלות רכישת מניות כאמור (שלא בדרך של הקצאה) אשר בוצעה בשנים 2011-2015, העולה על הונה העצמי של החברה הנרכשת, יופחת על פני 5 שנים, בהתקיים תנאים מסויימים. משמעות הפחתה זאת הינה הקדמת הוצאה, ללא הבדל בשיעור החיסכון במס. לכך השלכה אף לעניין קיזוז הפסדים.

3. ניכוי נוסף של 25% עד 50% לגבי נכסים שנרכשו עד 30.6.03 ופעלו באזורים מועדפים

בעקבות חוות דעת של היועץ המשפטי של רשות המסים אשר פורסמה בדצמבר 2008 והנחיה נוספת מיום 28 באפריל 2010, יש לבדוק את הזכאות לדרוש ניכוי נוסף לגבי נכסים אשר נרכשו עד ליום 30 ביוני 2003 (ועל פי פרשנות מסוימת גם לגבי נכסים אשר נרכשו עד לתום שנת 2003) ואשר פעלו בישובים ואזורים מוטבים.

יש לציין כי מדובר בניכוי נוסף, להבדיל מפחת מואץ, דהיינו מדובר בהפרש קבוע לצרכי מס (הוצאה נוספת) ולא בהפרש עיתוי.

בהנחיה הנוספת נקבע, שיש ליישם מדיניות זאת על שנות המס "הפתוחות", נכון למועד פרסום ההנחיה, בכפוף לכך, שהדוח אשר במסגרתו מבוקש הניכוי הנוסף יוגש לא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2010.

לפיכך, אנו ממליצים למי שהניכוי המיוחד רלוונטי לגביו ולא דרש את הניכוי, לשקול הגשת דוחות מס מתקנים לכל השנים "הפתוחות" (לרוב הנישומים, השנים הפתוחות הן החל משנת המס 2006).

4. "בעלי שליטה"

- הפקדות לקופת גמל לקצבה, לפיצויים ולקרן השתלמות עבור בעלי שליטה.
- הקדמת תשלומים לבעלי שליטה אשר יש לנכות מהם מס במקור או תשלום הניכוי במקור. ניתן לשלם את ניכוי המס במקור עד תום שלושה חודשים מתום שנת המס (ולמעשה לפקיד השומה תוך 7 ימים מיום הניכוי, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מתום שנת המס), על מנת שההוצאה תותר בניכוי (והכל בתנאי שההכנסה נכללה אצל בעל השליטה בדוח על הכנסותיו לאותה שנה).
- שיקולים לאי חלוקת מענקים ודמי ניהול לבעלי שליטה, בהתחשב בפער בין שיעורי המס לגבי חברה ולגבי יחיד.
- ביטוח לאומי - החל מיום 1 בינואר 2004, בעל שליטה בחברת מעטים לא מוכר כעובד שכיר, הן לעניין תשלום דמי הביטוח והן לעניין הזכאות לגימלאות (לגבי ביטוח אבטלה וביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק מעביד).
- לשקול חיוב בעלי שליטה בריבית על פי סעיף 3(ט) לפקודה (הצמדה + 4%).
- זקיפה של הפרשי הצמדה בגין הלוואות בעלים - הוצאות הפרשי הצמדה מוכרות לחברה ופטורות ממס בידי בעל השליטה.
- חברה משפחתית היא כלי חשוב בתכנון המס אצל בעלי שליטה בחברות פרטיות ויש להיערך לכך לפני תום השנה.

ניכוי הוצאות רכב שרכש תאגיד ונרשם על שם אחר במרשם רשות הרישוי

בהתאם להנחייתו של עו"ד משה מזרחי, היועץ המשפטי של רשות המסים (להלן: "ההנחיה"), אשר פורסמה ביוני 2007, החל מיום 1 בספטמבר 2007, לא תכיר עוד רשות המסים ברכב בבעלות תאגיד, במידה והרכב לא נרשם על שמו של התאגיד במשרד הרישוי. הנחיה זאת בתוקף לגבי כלי רכב אשר יירכשו על ידי תאגידי החל מאותו מועד.

עמדת לשכת רואי החשבון, כפי שפורסמה במועד פרסום ההנחיה, הינה, כי הנחיה של היועץ המשפטי אינה גוברת על עקרונות ההכרה בהוצאה לצרכי מס ועל דיני הקניין ו/או מונעת אפשרות מנישום להעלות טענות עובדתיות משפטיות, לרבות כי הרכב שייך לתאגיד, כאשר הרכב נרכש על ידי התאגיד ומופיע בספריו וזאת גם ללא הרישום במשרד הרישוי. מאחר שההנחיה החלה להיות מיושמת על ידי עובדי רשות המסים, קיבלה לשכת רואי החשבון חוות דעת משפטית בסוגיה (חוות הדעת המלאה מופיעה באתר הלשכה). על פי ההודעה של הלשכה, חוות הדעת "מצביעה על כך שמדובר בהנחיה אשר, ככל שהדברים נראים, לא תעמוד במבחני הדין הקיים".

מומלץ למי שיבחר לפעול בשונה מהנחיית היועץ המשפטי של רשות המסים, לתת בדוחות הכספיים גילוי מלא על הדרך שבה בחר התאגיד לנהוג.

תשלומי מס

- השלמת מקדמות בשל "הוצאות עודפות" אשר צריכות להשתלם על חשבון השנה השוטפת (בעיקר בחברה בהפסדים).
- תשלום יתרת חוב המס עד 31 בינואר 2011 ללא חיוב בהפרשי הצמדה וריבית, או עד תום פברואר 2011 תוך תשלום מחצית הפרשי הצמדה והריבית, או עד תום מארס 2011 תוך תשלום 75% מהפרשי הצמדה והריבית.
- לשקול תשלומי מענקים על מנת להקטין את הרווח ובכך להקטין את הפרשי ההצמדה וריבית המוטלים ממחצית שנת המס בשל הפחתת מקדמות בלתי מוצדקת.
- התאמת המחזור אשר דווח לצרכי תשלום מקדמות למחזור בפועל והשלמת הפרשים בדוח דצמבר.
- התאמת המחזור ודווח כנ"ל לצרכי מס ערך מוסף.

- סיום הטיפול בחובות מסופקים עסקיים ותביעות כספיות שנויות במחלוקת, מוקדם ככל האפשר עד תום שנת המס, לשם התרתם בניכוי בשנה השוטפת.
- בדיקת האפשרות לדרוש החזר מע"מ בגין חובות אבודים.
- הסכמי ניהול – יש לבחון את הסכמי הניהול עם צדדים קשורים. אם אין הסכמי ניהול, יש לעגן את ההסכמות בין הצדדים בכתב.
- השלמת פרטי דיווח על תשלומים וניכויים במקור לגבי: סכום התשלום (לרבות בגין תשלומים שלא נוכה מהם מס במקור), סכום הניכוי, שם מקבל התשלום, מענו ומספר תעודת הזהות ובחבר בני-אדם מספר מזהה אחר בצורה מדויקת כדי למנוע אי התרת הסכומים כהוצאה.
- בדיקת סוג פנקסי החשבונות אשר יש לנהל מתחילת שנת המס 2011 באם חלו שינויים בפעילות העסק (מחזור, מספר עובדים).
- יש לשקול דיווח על בסיס מזומנים לצרכי מס לגבי חברות העוסקות במתן שירותים ואין להן מלאי עסקי, וזאת גם אם הדוחות הכספיים שלהן ערוכים לפי בסיס מצטבר.
- חברת אם המחזיקה בחברה בת אשר יש לה רווחים הניתנים לחלוקה כדיבידנד, יש לשקול את חלוקתם לפני תום השנה, כדי להגדיל את "הרווחים הראויים לחלוקה" בחברת האם, במידה ומניותיה ימכרו במהלך שנת 2011.
- איסור על גילום מס קבוצתי החל משנת 2011 - החל מיום 1 בינואר 2011 לא יותר גילום מס הכנסה "קבוצתי" (מחוץ לתלושי השכר) של הטבות, הניתנות לייחוס ספציפי לעובדים וכל האישורים אשר ניתנו על ידי רשות המסים (אם ניתנו) לגילום "קבוצתי" יתבטלו וכן תבוטל אפשרות הדיווח על גילום "קבוצתי" בטופסי 126, אשר יוגשו לגבי שנות המס 2011 ואילך. החל מהמועד האמור יש לגלם בתלושי השכר הטבות, הניתנות לייחוס ספציפי, ואילו הטבות, אשר אינן ניתנות לייחוס ספציפי, יסווגו כהוצאה עודפת. על המעבידים להיערך לכך ולשמור את התייעוד המתאים.
- שינויי מבנה – מועד שינויי מבנה בדרך של פיצול ומיזוג (למעט בדרך של החלפת מניות לפי סעיף 103 לפקודה), צריך להיות בתום שנת המס בלבד (חברות נסחרות- גם בתום רבעון). לפיכך, תאגידים אשר רוצים לבצע פיצול או מיזוג חייבים להיערך לכך לפני תום השנה, ולהגיש בקשה לאישור מקדמי לרשות המיסים לפני אותו מועד. חשוב לציין, כי נישום שלא ייערך לביצוע המיזוג או הפיצול כאמור עד סוף השנה, יאלץ, בדרך כלל, לדחות

את שינוי המבנה בשנה נוספת. באם מדובר בהחלפת מניות לפי סעיף 103כ לפקודה, יש להגיש את הבקשה לאישור מקדמי, 60 יום לפחות לפני מועד המיזוג. יש לזכור שהמגבלה של שנתיים הנקובה בסעיף, הינה השנה השוטפת + שנתיים נוספות, כך שיש אינטרס לבצע את ההחלפה לפני תום השנה.

8. החוק לעידוד השקעות הון

על פי הצעת חוק ממשלתית, החוק לעידוד השקעות הון, עומד לעבור שינוי מהותי ביותר ועל כן מומלץ לבדוק היטב את השלכות התיקון המוצע.

כללי

- לשקול הקדמת/דחיית הכנסות (שלא באופן מלאכותי) במקרים של סיום/התחלת תקופת הטבות של מפעל מוטב/כתב אישור כלשהו. לעניין סיום תקופת ההטבות, תשומת לבכם שבפס"ד סטרלינג סופטוור אשר ניתן על ידי ביהמ"ש העליון נקבע, שיש למנות את התקופה של 14 השנים מתחילת שנת המס אשר בה ניתן כתב האישור.
- בדיקת שיעורי הפחת, לרבות כדאיות דרישת פחת מואץ לפי חוק העידוד, על פני תביעת פחת מואץ לפי תקנות הפחת אשר הותקנו מכוח חוק התיאומים או תביעת שיעורי פחת רגילים.
- בחינת חשיפה לפעולות במסלול הטבות חלופי אשר עלולות להיחשב כתשלום דיבידנד על פי סעיף 51(ח) לחוק (כנוסחו עובר תיקון מס' 60) או על פי סעיף 51ב כנוסחו היום לגבי מפעל מוטב. יש לבדוק את החשיפה גם לגבי הכנסות פטורות של מפעל מאושר באזור פיתוח א' במסלול מענקים.
- בדיקת חישוב הצמדת מחזורי בסיס למדד תפוקות התעשייה או לשער מטבע היצוא העיקרי (כנמוך), למי שיש ייצוא מינימלי של 70% (ישיר או עקיף).
- בחינת קיזוזים של הפסדים מועברים ושוטפים, לאור פסקי דין כרמל אולפנינים ומודול בטון.
- "שיעור השקעת חוץ" בחברה נקבע לפי השיעור הנמוך ביותר ביום מסוים באותה שנה. על כן מומלץ לדחות הקטנת שיעור זה לאחר תום השנה, או להקדים את הגדלתו לפני תום השנה בכדי לקבוע "שיעור השקעת חוץ" גבוה יותר בשנת המס הבאה (2011).

מפעלים מוטבים

- בחינה האם המפעל עומד בתנאים המקדמיים של "מפעל מוטב" - ייצוא של לפחות 25%

ממכירותיו ו"מפעל תעשייתי" כהגדרתו בסעיף 51 לחוק.

- בחינת פניה לקבלת אישור מראש מרשות המסים לא יאוחר מתום שישה חודשים מתום שנת הבחירה, בכדי לוודא כי המפעל עומד בהגדרת "מפעל תעשייתי" ושאינו "מפעל קשור" בכל הנוגע להרחבת מפעל או הקמת מפעל.
- בחינת "שנת הבחירה" האופטימאלית (רק אם חלפו לפחות 3 שנים משנת ההפעלה של התכנית הקודמת במסלול מענקים או שנתיים משנת ההפעלה של התוכנית הקודמת במסלול חלופי או שנתיים משנת הבחירה הקודמת של מפעל מוטב), בכפוף לעמידה בתנאי של "השקעה מזערית מזכה".
- הודעה על שנת הבחירה תינתן לפקיד השומה במועד הגשת הדוח השנתי, אך לא יאוחר מתום 12 חודשים מתום אותה שנת מס.

מפעלים מאושרים

- בדיקת עמידה בתנאי כתב האישור של "מפעל מאושר" (לרבות תנאי ייצוא והעסקת מינימום של עובדים).
 - שיקולים לגבי עיתוי רכישת נכסים לפי התכנית המאושרת ומועד התחלת הייצור, בהקשר למועד הרצוי לקביעת שנת ההפעלה, מחזור הבסיס והתחלת תקופת ההטבות, ובהתחשב באפשרות לקיום בפועל של תחזיות הייצוא.
 - על מנת למנוע חשיפה לפגיעה עתידית במעמד המפעל המאושר ובהטבות המגיעות לו, נדרשים הצעדים הבאים:
- (1) יש לדאוג לבצע הקצאת הון מניות עד סוף השנה בשיעור של לפחות 24% מהיקף ההשקעות אשר בוצעו במהלך שנת 2010. הקצאת המניות יכולה להיעשות בדרכים הבאות:

- הקצאה כנגד מזומן אשר יוזרם על ידי בעלי המניות.
- הקצאה כנגד היוון עודפים או יתרות זכות של בעלי המניות.

(2) יש לבדוק את היקף ההשקעות אשר בוצעו בפועל ביחס לתוכנית המאושרת, על מנת שלא להיכנס לחרیגה מתוכנית זו. במידת הצורך יש להגיש בקשה לתוספת השקעה.

(3) יש להיערך לקראת הכנה והגשת דוחות ביצוע תקופתיים לחברת ענבל ומרכז השקעות.

ניתן לבקש את הארכת תקופת ביצוע ההשקעות במידה ונדרש. נציין כי מדובר בתכניות אשר אושרו על ידי מרכז ההשקעות בלבד.

(4) יש לשאוף להקטנת יתרות החובה (חייבים) של בעלי המניות בחברה. יתרות חובה אלו מקטינות למעשה את ההון הנפרע הדרוש לעמידה בתנאי הלימות ההון של התוכנית.

שחיקת מחזורי בסיס

יש לבחון בשנת הבחירה, עמידה בקריטריונים אשר נקבעו בתקנות לעידוד השקעות הון (הפחתת מחזור בסיס), התשס"ז – 2007 לעניין שחיקת מחזור בסיס, אשר פורסמו בחודש ספטמבר 2007.

התקנות מאפשרות לחברות אשר עונות להגדרות ולקריטריונים המפורטים בתקנות, להפחית את מחזור הבסיס שלהן מידי שנה בשיעור של 10% מהשנה הקובעת (שנת ההפעלה או שנת הבחירה), כך שלמעשה מחזור גדול יותר ייוחס לתוכניות ההרחבה המוטבת (או המאושרת), ובכך להגדיל משמעותית את הטבות המס.

עיקרי הקריטריונים לדרישת שחיקת מחזור בסיס:

- השקעה מהותית מינימאלית במחקר ופיתוח - שיעור של 7% ממחזור המכירות.
- העסקה מהותית מינימאלית של עובדים בעלי השכלה אקדמאית במקצועות ובתחומים אשר נקבעו בתקנות – שיעור של 20% מכלל העובדים.
- עמידה במבחן תחלופת המוצרים בשיעור של 50% בפרק זמן כפי שקבוע בתקנות, או לחלופין עמידה במבחן ההשקעות – ביצוע השקעות מהותיות בהתאם לנדרש בתקנות.

קבלני משנה

בהתייחס לחברות הפועלות כקבלני משנה ומשווקות את תוצרתן ליצואנים בעלי מעמד של מפעל מאושר או מפעל מוטב, יש לבחון עמידה בתקנות לעידוד השקעות הון (תנאים שבהתקיימם יראו במפעל המוכר רכיב למפעל אחר, מפעל זכאי להטבה), התשס"ז-2007.

רווחים ראויים לחלוקה .9

- תיקון מס' 147 לפקודה קובע, שסעיף 94 לפקודה יחול גם לגבי מכירת מניות סחירות בבורסה (לא יחול על יחיד אשר רכש את המניות החל מיום 1 בינואר 2003), ובלבד שהמוכר הינו בעל מניות מהותי במועד המכירה או במועד כלשהו בשנים עשר החודשים אשר קדמו

למכירה. התחולה לגבי מכירת מניות סחירות היא על רווחים ראויים לחלוקה אשר נצברו מיום 1 בינואר 2006 ואילך.

לפיכך, לפני רישום מניות למסחר בבורסה, יש להיערך בהתאם (לדוגמא: באם בעלי המניות הינן חברות - חלוקת דיבידנד מתוך רווחים אשר נוצרו עד וכולל שנת 2005 בפטור ממס, טרם רישום המניות למסחר בבורסה, ואולם, יש לשים לב גם לסעיף 94 לפקודה, לגבי הקטנת הפסד הון ממכירת מניות בשל חלוקת דיבידנד טרם המכירה).

- תשומת לבכם לאפשרות של קבלת שיעור מס מופחת של 12% על "רווחים ראויים לחלוקה" אשר נצברו עד ליום 31 בדצמבר 2002, אשר חולקו כדיבידנד ליחיד ולחברה משפחתית, במסגרת הוראת שעה לתקופה של שנה החל מיום 1 באוקטובר 2009 ועד 30 בספטמבר 2010, בהתקיים כל התנאים אשר נקבעו בהוראת השעה. אם נעשה שימוש באפשרות זאת, צריך להמשיך ולעקוב שהסכומים המשולמים למקבל הדיבידנד בכל אחת משנות המס 2009 עד 2012 לא פחת מממוצע התשלומים כאמור אשר שולמו ליחיד על ידי החברה בשנות המס 2007 ו-2008.

פרק ב. נושאים הקשורים עם מיסוי היחיד

שיקולי פעילות באמצעות חברות לעומת פעילות של יחידים

- קיים יתרון מס משמעותי במיסוי רווחי הון של יחידים לעומת חברות. נטל המס אצל יחיד הינו 20%, או 25% - באם אותו יחיד הינו בעל מניות מהותי, ואילו נטל המס הכולל על רווח הון בידי חברה וחלוקתו כדיבידנד ליחיד (שהינו בעל מניות מהותי בחברה) יהא בשנת המס 2011 43% (24% מס חברות + 76% x 25% על הדיבידנד).

לגבי פעילות עסקית - בכל השנים 2010 ועד 2016 קיים יתרון במיסוי הכנסות עסקיות רגילות אצל חברות על פני יחידים, כדלקמן:

שנת מס	שיעור השולי המירבי על יחידים (ביטוח לאומי)*	המס השולי המירבי על יחידים (כולל)	שיעור מס החברות	שיעור המס הכולל על החברה ובעלי מניותיה בחלוקת דיבידנד לבעל מניות מהותי	הפרש מס
2010	45%	25%	43.75%	1.25%	
2011	45%	24%	43%	2%	
2012	44%	23%	42.25%	1.75%	
2013	43%	22%	41.5%	1.5%	
2014	42%	21%	40.75%	1.25%	
2015	41%	20%	40%	1%	
2016	39%	18%	38.5%	0.5%	

* בשל הכפלת תקרת הביטוח הלאומי בתקופה 1 באוגוסט 2009 עד 31 בדצמבר 2010 וההפחתה ההדרגתית הצפויה של התקרה בשנות המס 2011 ו-2012 עד לרמתה המקורית, היתרון במיסוי הכנסות עסקיות רגילות אצל חברות על פני יחידים גדל עוד יותר, מאחר ששיעור המס הכולל המופיע בטבלה אינו כולל את דמי הביטוח הלאומי.

הכנסות ריבית שלא ממוסד בנקאי

- הלוואות אשר ניתנות לחברה על ידי יחיד (שאינו בעל מניות מהותי באותה חברה), הכנסת הריבית הריאלית הצמודה בגינן ממוסה בידי היחיד בשיעור של 20% והכנסת הריבית אשר אינה צמודה ממוסה בשיעור של 15%, וזאת חלף מיסוי אותן הכנסות בשיעור המס השולי של היחיד כפי שהיה עד לתיקון מס' 147 לפקודה. לפיכך, יש לשקול הפקדת כספים בחברות לעומת הפקדה בפיקדון בנקאי על בסיס כלכלי, ללא שיקולי מס.
- הפרשי הצמדה על הלוואה פטורים ממס בידי היחיד (בין אם הוא בעל מניות מהותי, בין אם לאו), בהתאם לתנאים המפורטים בסעיף 9(13) לפקודה. לגבי בעל שליטה יחולו לחילופין גם תקנות מ"ה (פטור ממס על הפרשי הצמדה בשל יתרה מזכה של בעל שליטה), התשנ"ח-1998.

נושאים נוספים

- השלמת תשלומים עד תום שנת המס לשם קבלת הטבות מס:
 - (1) לקופות גמל ולביטוח חיים.
 - (2) לקרן השתלמות.
- תרומות למוסדות מוכרים.
- לגבי עצמאים - הקדמת התשלום למוסד לביטוח לאומי אשר מועד פירעונו חל ביום 15 בינואר 2011, לשם ניצול הניכוי בשנת המס 2010.
- השלמת תשלומי התחייבויות להוצאות לגבי מי שהכנסתו מדווחת על בסיס מזומנים (שכר דירה, חשמל, הוצאות משרד, משכורת חודש דצמבר לעובדים, שכר טרחת עו"ד ורו"ח וכיוצ"ב).
- קביעת מועד תקבול דמי שכירות מראש, בכפוף להוראות החוק המתייחסות להכנסות מהשכרת דירה למגורים.
- רכישת קופות רושמות לפני תום שנת המס.
- השלמת תשלומים המקנים זיכוי מסכום המס בעד הוצאות להחזקת קרוב במוסד אשר שולמו עד ליום 31 בדצמבר 2010.

הגירה מישראל

- מומלץ לתושב ישראל המבקש להגר למדינה זרה ומבקש להיחשב כתושב חוץ בשנת המס

2011 להקפיד ולעזוב את ישראל עד ליום ה- 29 לינואר 2011, אחרת תחול החזקה (הניתנת לסתירה) שהוא נחשב כתושב ישראל.

- מומלץ לתושב ישראל העומד להגר למדינה זרה, לשקול לבצע רכישת נכסים רק לאחר ההגירה מישראל.
- לגבי עובדים אשר מבצעים Relocation ואמורים לקבל אופציות מן המעביד בחו"ל, כדאי לשקול לקבל את האופציות רק לאחר ההגירה מישראל (כמובן, רק אם אין זה מהווה פעולה מלאכותית).

מכירת נכסי הון היסטוריים

על פי סעיף 91(ו) לפקודה, בגין מכירת נכסי הון² ישנים אשר נרכשו עד וכולל לשנת 1960 חלים שיעורי מס רווח הון מופחתים (12%-24%). שיעורי מס אלו עולים ב- 1% נוסף מידי כל שנה ושנה שחולפת, החל בשנת המס 2005 (דהיינו, בשנת המס 2010 יש להוסיף 6% לשיעורי המס המופחתים, ובשנת המס 2011 יש להוסיף 6%). לפיכך על בעלי נכס הון היסטוריים, אשר בכוונתם למוכרם בעתיד הקרוב, לשקול לכרות את הסכם המכירה עוד בשנת המס 2010 בכדי להימנע מעליית שיעור מס רווח ההון ב- 1% נוסף. והכל בכפוף לתקרת שיעור המס על רווח ההון שנקבע בסעיף.

חוק הביטוח הלאומי - מיסוי הכנסות פסיביות והכנסות של בעלי מניות בחברה משפחתית

החל משנת 2008 מבוטח שהוא עובד שכיר או עובד עצמאי או עובד שכיר וגם עובד עצמאי ויש לו הכנסה מן המקורות האחרים אשר נקבעו בסעיף 2 לפקודה, אשר אינה הכנסה מעבודה או כעצמאי, יחויב בדמי ביטוח על הכנסתו האחרת, אף אם היא פחותה ממחצית סך הכנסותיו כשכיר וכעצמאי. ואולם, לא יחייבו בדמי ביטוח הכנסות מסוימות מדיבידנד, מריבית ומדמי שכירות למגורים, כמפורט בחוק הביטוח הלאומי.

עוד קובע התיקון, כי הכנסה מחברה משפחתית, חברה שקופה או מחברת בית, יראו אותה כאילו חולקה בסוף שנת המס לבעלי המניות בה או לחברי החברה לפי העניין והכול בהתאם לזכאותם היחסית ברווחי החברה במועד האמור, כל זאת ללא קשר למועד חלוקת ההכנסות בפועל.

מועד החיוב בביטוח לאומי לגבי אופציות שאינן נסחרות

המוסד לביטוח לאומי הסכים לבטל פסק דין אשר ניתן על ידי בית הדין האזורי לעבודה, ולהסכמת הצדדים ניתן תוקף של פסק דין של בית הדין הארצי לעבודה (עב"ל 07/547 שרון טופז ואח' נ' המוסד לביטוח לאומי), תוך שנקבע, כי מועד החיוב במס בגין הכנסה מאופציות אשר אינן נסחרות (ואשר הוקצו על פי סעיף 3(ט) לפקודה) הינו מועד מימוש האופציות בפועל ולא מועד הבשלתן לראשונה.

² (לרבות מקרקעין שהיחיד קיבל אותם אגב פירוק - סעיף 48א(ד) לחוק מיסוי מקרקעין)

הצעת חוק – השקעה של יחיד בחברה עתירת מו"פ

דחיית ביצוע השקעה במניות של חברה עתירת מו"פ, המצויות בשלב הראשוני של פעילות המו"פ (שלב ה-Seed), בידי משקיע יחיד לשנת המס 2011 - בהתאם להצעת חוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012 (טרם אושר בכנסת), השקעה כאמור, אשר בוצעה בשנים 2011-2015, עשויה להיות מותרת בניכוי לצורכי מס, בפריסה על פני 3 שנים, בהתקיים תנאים מסוימים. באופן זה, עלות המניות תותר בניכוי לפני מכירת המניות ותגרום לחסכון במס גדול יותר, מאחר והיא תסווג כהוצאה פירותית (חסכון במס לפי שיעור מס שולי) ולא כמחיר מקורי בחישוב רווח הון (חסכון במס בשיעור של 20%/25%). לכך השלכה אף לעניין קיזוז הפסדים.

פרק ג. קיזוז הפסדים מניירות ערך סחירים

1. מבוא

פרק זה מפרט את נושא קיזוז הפסדים מניירות ערך סחירים בשוק ההון (בהנחה שמדובר בהפסד הוני ולא הפסד עסקי/פירותי).

תשומת לבכם במיוחד לנושאים הבאים:

- (1) הפסד הון מוכר רק אם מומש בפועל (דהיינו, נייר הערך נמכר עד לסוף שנת המס 2010).
- (2) ניתן לקזז הפסדי הון שוטפים ומועברים משנים קודמות (לרבות הפסדי הון מניירות ערך סחירים), כנגד רווח הון ממכירת נכס כלשהו אשר נוצר השנה (לרבות מנייר ערך סחיר או משבח).
- (3) ניתן לקזז הפסדי הון שוטפים מניירות ערך אשר נמכרו בשנת 2010 גם כנגד ריבית ודיבידנד מניירות ערך (בכפוף לתנאים אשר יפורטו להלן).
- (4) לבעלי שליטה יחידים בחברות שלהם יש יתרות חובה באותן חברות הנושאות ריבית והצמדה לפי סעיף 3(ט) לפקודה, מומלץ לשקול סגירה/ הקטנה של אותן יתרות הנושאות ריבית והפרשי הצמדה, באמצעות חלוקת דיבידנד וקיזוזו כנגד הפסדי הון שוטפים ממכירת ניירות ערך.

2. שיעור המס על הכנסות פיננסיות ורווחי הון בידי יחיד

- שיעור המס המוטל על רווח הון ריאלי (בגין נכס אשר נרכש החל מיום 1 בינואר 2003), ריבית ריאלית ודיבידנד (שאינו ממפעל מאושר או ממפעל מוטב), בידי יחיד לא יעלה

על 20%, בין אם מקורם בנכס נסחר בבורסה (בישראל או מחוצה לה) ובין אם לאו, בין אם באפיקי שקעה מנוהלים בידי מוסד בנקאי ובין אם לאו, ובלבד שהיחיד אינו בעל מניות מהותי בחברה המהווה מקור להכנסתו זו.

- באם היחיד הינו בעל מניות מהותי בחברה המהווה מקור להכנסה, יחול שיעור מס שלא יעלה על 25% בגין רווח הון ריאלי ובגין דיבידנד ושיעור מס שולי בגין הכנסה מריבית. לפיכך, עדיף לבעל מניות מהותי המחזיק באג"ח של החברה למכור את האג"ח לפני קבלת הריבית ולהתחייב במס של 25%, במקום המס השולי אשר יחול על הריבית.
- ריבית באפיקי השקעה שקליים נומינליים ורווחי הון ממכירת אגרת חוב, נייר ערך מסחרי, מילווה או הלוואה, אשר אינם צמודים למדד, יחויבו במס בידי היחיד, בשיעור שלא יעלה על 15%, ובלבד שהיחיד אינו בעל מניות מהותי בחברה המהווה מקור להכנסתו זאת.
- חרף האמור לעיל, יחיד התובע ניכוי הוצאות ריבית ריאלית והפרשי הצמדה יחויב רווח ההון אשר היה לו במכירת ניירות ערך במס בשיעור של 25%, כל עוד לא נקבעו תקנות בעניין הקובעות אחרת.

3. קיזוז הפסדים מניירות ערך סחירים - יחידים

3.1 כללי קיזוז הפסדי הון מניירות ערך הנסחרים בבורסה לגבי יחידים קובעים כדלקמן:

הון	קיזוז הפסדי מועברים	קיזוז הפסדי הון בשנת המכירה	מכירה החל מיום 1 בינואר 2006
קיזוז הפסד ההון המועבר כנגד רווח הון כלשהו (לרבות מנכסים לא סחירים)	קיזוז הפסד ההון המועבר כנגד רווח הון כלשהו (לרבות מנכסים לא סחירים)	קיזוז הפסד ההון השוטף כנגד רווח הון כלשהו (לרבות מנכסים לא סחירים) וּגַם כנגד: (א) הכנסה מריבית או מדיבידנד ששולמו בשל אותו נייר ערך (ב) הכנסה מריבית או מדיבידנד בשל ניירות ערך אחרים (סחירים או לא סחירים) ובלבד ששיעור המס עליהם אינו עולה על 25%.	מכירה החל מיום 1 בינואר 2006
קיזוז הפסד ההון המועבר כנגד רווח ממכירת כל נייר ערך (סחיר או לא סחיר) וכן כנגד ריבית או דיבידנד, ובלבד ששיעור המס עליהם אינו עולה על 20%.	קיזוז הפסד ההון המועבר כנגד רווח ממכירת כל נייר ערך (סחיר או לא סחיר) וכן כנגד ריבית או דיבידנד, ובלבד ששיעור המס עליהם אינו עולה על 20%.	לא רלבנטי	מכירה 31 בדצמבר 2005 וההפסד בגינה טרם קוזז עד לאותו מועד (וגם לא עד לתחילת השנה הנבחנת) (2009)

יצוין, שהפסד הון ממכירת נכס מחוץ לישראל (לרבות נייר ערך זר), ושאלו היה רווח היה מתחייב במס בישראל, ניתן לקיזוז כנגד רווח הון בישראל, ואולם הוא יקוזז תחילה כנגד רווח הון מחוץ לישראל.

נוסיף, שבחוק לא נקבע סדר קיזוז הפסדים מניירות ערך. דהיינו, לא נקבע, שיש לקזז תחילה רווחי הון כנגד הפסדי הון ורק אחר כך לקזז ריבית ודיבידנד. אנו בדעה, שבהיעדר הוראות מפורשות בחוק, מותר לנישום לבחור את סדר הקיזוז הרצוי לו.

מאחר שהפסדי (או רווחי) הון מוכרים רק על בסיס מימוש, לגבי יחידים המחזיקים בניירות ערך אשר טמון בהם הפסד, ומנגד יש להם רווחי הון מסוג כלשהו ו/או ריבית או דיבידנד, מומלץ לשקול למכור את ניירות הערך עד תום שנת 2010 ולקזז את ההפסד בגינם כנגד אותם מקורות.

3.2 **חלוקת דיבידנד לבעלי שליטה בחברות** - ללא מעט בעלי שליטה בחברות יש יתרות חובה בחברות אשר בשליטתם, כאשר חוב זה נושא ריבית לפי סעיף 3(ט) לפקודה (הצמדה למדד + 4%). אותם בעלי שליטה נתקלים בעימותים חוזרים ונשנים עם רשויות המס, הרואות באי סגירת החוב קבלת דיבידנד או אף משכורת.

לאור זאת, ראוי כי בעלי שליטה בחברות, אשר צברו הפסדי הון מניירות ערך שמומשו בשנת 2010, ישקלו להכריז על חלוקת דיבידנד מן החברות אשר בבעלותם (כמובן, בכפוף למבחן הרווחים ומבחן יכולת הפירעון הקבועים בחוק החברות). כך, ניתן יהא להכיר בחוב של בעל השליטה לחברה כדיבידנד ולקזזו כנגד הפסדי ההון, באופן שלא ישולם מס בגין הדיבידנד ויתרת החוב לחברה תקוזז ויופסק תשלום הריבית והפרשי הצמדה. בנוסף, משמעות הקיזוז כנגד הדיבידנד הינו חסכון מס בשיעור של 25% המוטל על הדיבידנד כנגד ויתור על הפסדים אשר טמון בהם חסכון מס פוטנציאלי עתידי של 20% בלבד (קיזוז כנגד רווח מניירות ערך שהוא אינו בעל מניות מהותי בהן).

גם במקרה שלבעל השליטה אין חוב לחברה, יש מקום לשקול חלוקת דיבידנד, על מנת לנצל את הפסדי ההון השוטפים שנוצרו להקטנת תשלומי המס בצורה אופטימאלית. במקרים מסוימים יש אפילו מקום לשקול נטילת הלוואה על ידי החברה לצורך חלוקת הדיבידנד.

3.3 **דרכים נוספות לקיזוז הפסדים** - חלוקת דיבידנד אינה הדרך היחידה לקיזוז הפסדי הון. משקיעים רבים שמוכרים את מניותיהם מעוניינים להפקיד את כספם באפיקים סולידיים. נזכיר, כי אם נוצרו להם הפסדי הון כתוצאה מהמכירה והם יפקידו את הכסף בתוכניות חיסכון או בפיקדונות שקליים (מכשירים אשר אינם נחשבים לניירות ערך), הריבית אשר תיצבר לזכותם לא תקוזז כנגד אותם הפסדים. לפיכך, עדיף מבחינה מיסויית לאותם משקיעים להשקיע את כספם באפיקים סולידיים אחרים כגון: אג"ח מדינה, מק"מ או קרנות

נאמנות כספיות/שקליות פטורות, שכן התשואה בגינם תקוזז כנגד הפסדי ההון השוטפים
אשר נוצרו להם בשל ירידות השערים בבורסה.

קיימות אפשרויות רבות נוספות לקיזוז של הפסדים מניירות ערך כנגד רווחי הון בגין מכירת נדל"ן או נכסים לא סחירים אחרים החייבים בשיעורי מס גבוהים. חשוב לשים לב לכך שההכרה ברווח או בהפסד הון הינה רק על בסיס מימוש (הפסד על הנייר אינו נחשב). כלומר, ההפסדים נצברים רק בעת מכירה בפועל או פדיון של נייר הערך.

4. רווחים והפסדים מניירות ערך סחירים-חברות

4.1 כללי - מכירת ניירות הערך הסחירים, נחשבת כרווח הון לפי חלק ה' לפקודה או כהכנסה פירוטית בהתאם למבחני סיווג ההכנסות אשר הותוו בפסיקה ובפקודה, לרבות לעניין קיזוז הפסדים, ואלה ממוסים בשיעור מס החברות הרגיל (25% בשנת המס 2010).

4.2 בכל הנוגע לניירות ערך סחירים שטמון בהם הפסד המוחזקים על ידי חברות :

- "הפסד ריאלי" ממכירת ניירות ערך כהגדרתו בסעיף 6 לחוק התיאומים, אשר טרם קוזז עד לתום שנת 2005, יקוזז לפי הוראות המעבר רק כנגד הכנסה ממכירת נייר ערך הנסחר בבורסה.
- הפסד מניירות ערך סחירים אשר נמכרו בשנת 2006 ואילך - ההפסד בגינם יקוזז בשנת המכירה כנגד רווח הון ריאלי כלשהו (לרבות מנכסים לא סחירים) וגם כנגד הכנסה מריבית או מדיבידנד אשר שולמו בשל אותו נייר ערך, וכן כנגד הכנסה מריבית¹ או מדיבידנד בשל ניירות ערך אחרים (סחירים או לא סחירים) ובלבד ששיעור המס עליהם אינו עולה על 25%.
- באם ניירות הערך הסחירים ימכרו בהפסד בשנת 2010 ולא ניתן יהיה לקזז השנה את אותו הפסד כאמור לעיל, אזי בשנת 2011, קיזוז הפסד ההון המועבר יהיה כנגד רווח הון כלשהו, לרבות מנכסים לא סחירים (אך לא, כנגד ריבית ודיבידנד).
- לפיכך באם התקבל/יתקבל השנה דיבידנד (באם הוא חייב במס), כמפורט לעיל, יש לשקול לממש ניירות ערך אשר טמון בהם הפסד, כבר השנה. באם התקבלה/תתקבל השנה ריבית בגין אג"ח, יש לשקול לממש את אותה אגרת חוב כבר השנה, באם טמון בה הפסד.
- תשומת לב, להוראות סעיף 94 לפקודה על פיו, במכירת מניה על ידי חבר בני אדם, יופחת מסכום הפסד ההון בשל המכירה, דיבידנד אשר התקבל בשל המניה, במשך 24 החודשים שקדמו למכירה, אך לא יותר מסכום ההפסד.
- לפיכך, באם רוצים למכור מניה אשר טמון בה הפסד, ובגין המניה חולק דיבידנד, יש לשקול את דחיית המכירה עד לחלוף 24 החודשים.

¹ הכנסה מריבית אצל חברה, חייבת בד"כ במס בשיעור מס החברות (26% בשנת 2009), ועל כן הקיזוז של הפסד ההון מני"ע סחירים כנגדה אינו רלבנטי. ואולם, אם מדובר בריבית שהתקבלה בגין אג"ח סחיר שמומש השנה בהפסד, אזי הקיזוז כן רלבנטי.

- כמו כן, במקרה של הפסד ממכירת נייר ערך, ניתן להוסיף לו גם הפסד ריאלי לפי סעיף 9(ג) לחוק התאומים (מחושב עד לסוף 2007, בהתאם להוראות המעבר לביטולו של חוק התיאומים).

4.3 בכל הנוגע לניירות ערך שטמון בהם רווח המוחזקים על ידי חברות:

רווח זה מסווג כרווח הוני (או פירותי בהתאם למבחני סיווג הרווחים), ומשכך לא מתאפשר קיזוז הפסד עסקי מועבר משנים קודמות כנגד רווח ריאלי מנייר ערך אשר סווג כרווח הון, באם אינו "רווח הון בעסק".

לפיכך, באם יש הפסד עסקי שוטף בשנת המס הנוכחית (2010) ולא צפוי בשנה הבאה הפסד הון או הפסד עסקי שוטף, כדאי לשקול מימוש של נייר ערך סחיר שטמון בו רווח כבר בשנת המס 2010.

השקעה של חברה במק"מ עדיפה בדרך כלל על השקעה בפקדון בנקאי, מאחר ש: (א) ניתן לקזז הפסדים מניירות ערך כנגד רווח ממכירת מק"מ (יצוין כי מכירת המק"מ לפני מועד פדיונו תסווג כאירוע מס רווח הון ואילו פדיון המק"מ יסווג כהכנסה מדמי ניכיון); (ב) המס על המק"מ מוטל על מרכיב הרווח הריאלי בלבד.

כמו כן, יש להביא בחשבון את הירידה בשיעור מס החברות 24% בשנת 2011 לעומת 25% בשנת 2010, ועל כן אם טמון רווח בנייר הערך, יש לשקול את דחיית המכירה לתחילת שנת 2011.

פרק ד. הודעות והצהרות לפקיד השומה

• רשימת תכנוני מס עליהם יידרש דיווח לרשויות המס

בחודש דצמבר 2006, פורסמו תקנות ובהן רשימה של תכנוני מס החייבים בדיווח בתחומי מס ההכנסה, מיסוי מקרקעין ומע"מ. יש לציין כי לא כל פעולה הכלולה ברשימה משמעותה שרואים בה תכנון מס שאינו לגיטימי, אלא שהיא חייבת כאמור, בדיווח. התקנות יחולו על פעולה אשר התבצעה בשנות המס 2007 עד 2009. כאשר ביום 31 בדצמבר 2009 התקנות הפכו להוראת קבע.

מחירי העברה – חובת תיעוד והצהרת נאותות שוק ביחס לעסקאות בינלאומיות

בחודש אוקטובר 2007 פרסמה רשות המיסים טופס "הצהרה על עסקאות בינלאומיות כמשמעותן בסעיף 85 לפקודת מס הכנסה" (טופס 1385). טופס ההצהרה מהווה נספח לדוח המס השנתי (שחובה לצרפו החל מדוחות המס לשנת 2007) וכולל פרטים לגבי אופי העסקה, פרטי הצד הקשור לעסקה ומחיר העסקה. כמו כן, כולל טופס הדיווח הצהרת מנהלים כי העסקה המדווחת נערכה בהתאם לתנאי שוק, כפי שהוגדרו בסעיף 85 לפקודת מס הכנסה והתקנות הנלוות. נציין גם, שלפי עמדת רשות המיסים ישנה חובת עריכת חקר תנאי שוק ותיעוד מתאים, כי לא ניתן להוכיח עמידה בתנאי

שוק בדרך אחרת.

- **חובת הודעה בכתב ומראש לפקיד השומה על עריכת מפקד המלאי**, אם הוא מתבצע במועד שהוא יותר מ-10 ימים ועד חודש לפני או אחרי יום המאזן; האמור לעיל אינו חל על מלאי המתנהל בספר תנועת מלאי באופן המאפשר קביעת יתרות, וכל פריט בו נפקד לפחות אחת לשנה ונשלחה הודעה עד תחילת שנת המס לפקיד השומה על בחירת שיטה זו.
- **חברה משפחתית** - הודעה על הפיכת חברה לחברה משפחתית יש למסור עד 30 בנובמבר 2010 לגבי שנת המס 2011 (ישנה פרשנות המאפשרת הגשת הודעה זו עד ליום 31 בדצמבר 2010).
- **תקנות דולריות** - הודעה לגבי בחירה של הגשת דוחות מס לפי "התקנות הדולריות" לשנת מס 2011 יש למסור עד ליום 30 בינואר 2011.
- **תחילת התעסקות** - הודעה על תחילת התעסקות יש למסור לא יאוחר מיום פתיחת העסק או התחלת העסק.
- **המועד למיזוג או פיצול** הינו בדרך כלל בתום שנת מס – בקשה לאישור מקדמי מרשות המסים צריכה להינתן לפני מועד שינוי המבנה המבוקש. קרי, בקשה לגבי מיזוג/פיצול אשר מועדה ביום 31 בדצמבר 2010, צריכה להינתן עד לאותו מועד.
- **העברת נכסים בתמורה להקצאת מניות לפי סעיף 104 לפקודה** - בכל העברה על פי הסעיף יש להודיע תוך 30 יום ממועד ההעברה לפקיד השומה ולצרף את הנספחים המתאימים.
- **שווי הסעה מרוכזת המאורגנת על ידי המעביד** - החל מחודש ינואר 2005 אין למעביד צורך באישור מוקדם של פקיד השומה על מנת לפטור את עובדיו ממס בשל שוויה של ההסעה. כל מעביד אשר עומד בתנאים של סעיף 9(20) לפקודה ובכללים אשר פורסמו מכוחו, והודיע על כך לפקיד השומה, יוכל לפטור את עובדיו מזקיפת השווי בגין ההסעה. ההודעה תכלול את הפרטים הבאים: מיקום מקום העבודה, אמצעי התחבורה, קווי התחבורה הציבורית למקום העבודה והשעות בהן היא פועלת, מסלולי ההסעה והשעות בהן תופעל ההסעה. (ראה הוראת ביצוע מס הכנסה מס' 20/2004).
- **"שנת הבחירה"** - על חברה המעוניינת בהטבות מס של "מפעל מוטב" לפי חוק עידוד השקעות הון, להודיע לפקיד השומה על "שנת הבחירה" בהודעה שתגיש, בהתאם לסעיף 51ד לחוק, במועד הגשת הדוח השנתי, אך לא יאוחר מתום 12 חודשים מתום אותה שנת המס.
- **אישור מראש לגבי מפעל מוטב** - חברה המבקשת הטבה במסלול החלופי של חוק עידוד השקעות הון, רשאית לפנות למנהל רשות המסים בבקשה לקבלת אישור מראש, לא יאוחר מתום שישה חודשים מתום שנת הבחירה, על כך שמפעל אשר בבעלותה או מפעל שבכוונתה להקים או להרחיב ממלא אחר

התנאים האמורים בהגדרת "מפעל תעשייתי" או בסייגים של ההגדרה "מפעל קשור".

- **חישוב נפרד** - הודעה על תביעת בני זוג לביצוע חישוב נפרד של המס על הכנסתם עד לסכום תקרה מסויימת (בשנת 2010 סכום של 46,680 ש"ח). תימסר לפקיד השומה חודש לפחות לפני תחילתה של התקופה אשר בעדה נתבע החישוב הנפרד של המס, אלא אם שוכנע פקיד השומה כי לא ניתן היה למסור את ההודעה עד למועד האמור, או אז ניתן למוסרה במועד אחר. דהיינו, יש להודיע את ההודעה לגבי שנת המס 2011 עד ליום 30 בנובמבר 2010.
- **דוח מאוחד לצרכי מס לפי חוק לעידוד התעשייה** - "חברת אם" כהגדרתה בחוק לעידוד התעשייה (מיסים), רשאית להגיש דוח מס מאוחד עם חברות בנות אשר בשליטתה, בכפוף לאמור בפרק ו' לחוק, בתנאי שהחברות הודיעו לפקיד השומה בכתב תוך שנת המס לגביה מוגש דוח המס המאוחד הראשון על כוונתן לעשות כן (ניתן לבקש דוח מאוחד רק החל משנת המס השלישית שלאחר השגת השליטה) לפיכך, מי שזכאי לדוח מאוחד ורוצה להחיל זאת לראשונה בשנת המס 2010, צריך להודיע עד ליום 31 בדצמבר 2010.
- **בחירה במסלול מס בשיעור 10% על השכרת דירת מגורים** - יחיד אשר מעוניין לבחור במסלול המס בשיעור 10% לגבי שנת המס 2010, נדרש לשלם את המס בגין ההכנסה מדמי שכירות עד ליום 30 בינואר 2011, אלא אם כן שילם בשנת 2010 מקדמות לפי סעיף 175 לפקודה.
- **חובת דיווח ותשלום מקדמה עד 31/1/11 בשל רווח הון מניירות ערך סחירים במחצית השנייה של שנת 2010 שלא נוכה בגינו מלוא המס במקור**
 על מוכר שחייב בהגשת דוח שנתי לפי סעיף 131 לפקודה, חלה חובת דיווח ותשלום מקדמות בגין עסקאות הוניות בניירות ערך הרשומים למסחר בבורסה (בישראל או בחו"ל), באותם מקרים בהם לנישום נוצר רווח הון בעת מכירת נייר ערך, אך לא נוכה מלוא המס במקור (לא נוכה כלל או נוכה באופן חלקי).
- **חובת הדיווח ותשלום המקדמה הינה חצי שנתית ונקבעה לתאריכים 31 ביולי ו-31 בינואר של כל שנת מס בגין מכירה של ניירות ערך בששת החודשים שקדמו לחודש שבו חל יום הדיווח.** לפיכך, יש להגיש את הדיווח החצי שנתי השני של שנת 2010 על רווחי הון ממכירת ניירות ערך סחירים עבור החודשים יולי עד דצמבר 2010, לא יאוחר מיום 31 בינואר 2011.
- **דיווחים והצהרות על נאמנויות** - בחודשים מאי ויוני 2008 פורסמו החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 165) הדרן בהוראות פרק הנאמנויות, וכן תקנות הקובעות מנגנון לייחוס הכנסות הנאמנות ומתווה של רשות המסים לגבי הסכם מס מוצע בנוגע לנאמנויות קיימות שהוקמו לפני ה-1 בינואר 2006.

חובת הדיווח השנתי הוחלה, בעיקרון, רק על נאמן בנאמנות או על יוצר או נהנה שבחר להיות בר השומה ובר החיוב, כאשר באופן עקרוני לגבי יוצר ונהנה תושבי ישראל הומרה חובת הדיווח השנתי בחובת הודעה בלבד, וזאת לגבי הכנסות אשר הופקו מיום 1 בינואר 2006 ואילך (גם לגבי נאמנויות שהוקמו לפני המועד האמור).

• חובת הגשת דוח שנתי מקוון ליחיד

במסגרת תיקון 161 לפקודת מס הכנסה נקבעה חובת הגשת דוח מס לשנת המס 2008 ואילך באופן מקוון (באמצעות מערכת מחשב של רשות המיסים (שע"מ) או באמצעות האינטרנט) על ידי יחיד, החייב בהגשת דוח מס ושהייתה לו במהלך שנת המס המדווחת הכנסה מעסק, ממשכורת, או מחקלאות. בשלב זה יחידים מהסוגים הבאים לא נדרשים להגיש את הדוח באופן מקוון (אך לא מחובת הגשת דוח שנתי, כעולה מהפקודה): (1) ישראלים בעלי הכנסה מעבודה בחו"ל, המתחייבים במס בהתאם להוראות סעיף 67א לפקודה; (2) תושבי חוץ;

• פטור מהגשת דוח שנתי מקוון לגמלאים ובעלי הכנסות נמוכות - בק"ת 6910 מיום 18 ביולי 2010
פורסמו תקנות המעניקות פטור מהגשת דוח מקוון (לגבי שנת המס 2009 ואילך) במקרים הבאים, אך למעט מקרים שבהם עסקינן ביחיד שהוא בעל שליטה, כהגדרתו בפקודה:

(א) יחידים שהכנסתם השנתית (מחזור או משכורת) וגם הכנסת בן זוגם מעסק, מחקלאות, ממשלח יד ומעבודה אינה עולה על 75 אלף ש"ח לכל אחד, ובתנאי כי ההכנסה השנתית החייבת של היחיד אינה עולה על 75 אלף ש"ח ואם יש לו בן זוג - הכנסתם החייבת של בני הזוג אינה עולה על 150 אלפי ש"ח;

(ב) יחיד שהוא ובן זוגו הגיעו לגיל פרישה;

יודגש, כי ההקלה האמורה פוטרת יחידים כאמור מחובת הגשת דוח מקוון, אך לא מחובת הגשת הדוח השנתי, כעולה מהפקודה.

• דיווח על רווח הון - הודעה לפקיד השומה על רווח הון לרבות הפסד הון (למעט שבח מקרקעין) תימסר לפקיד השומה תוך 30 ימים מיום המכירה בהתאם לסעיף 91(ד) לפקודה.

• חובת דיווח על הקצאת מניות באיגוד מקרקעין - הודעה על ביצוע הקצאה באיגוד מקרקעין, כמשמעותה בהגדרת "פעולה באיגוד" תימסר בתוך 30 ימים מיום ההקצאה, בהתאם לסעיף 75(ג) לחוק מיסוי מקרקעין.

• דיווח שנתי על ניכויים (טפסי 856+126) באופן מקוון בלבד - סעיף 166 לפקודה קובע שהחל משנת המס 2007 יוגשו דוחות ניכויים שנתיים (ממשכורת ושכר עבודה - טופס 126; מתשלומים שאינם משכורת ושכר עבודה - טופס 856) באופן מקוון בלבד. המועד החוקי להגשת הדוחות לשנת 2010 הינו

עד 30.4.2011. רשות המסים לא מקבלת יותר דוחות ניכויים שנתיים המוגשים באופן ידני או ממוכן (על גבי דיסקטים או תקליטורים).

- **חובת דיווח למוסד לביטוח לאומי תוך 60 יום מקבלת שומות ניכויים ממס הכנסה** - המוסד לביטוח לאומי (מ"ל) פירסם בחודש פברואר 2009 הודעה, לפיה מוטלת על המעבידים חובת דיווח למ"ל באופן שוטף, על שומות ניכויים שנערכות ע"י מס הכנסה החל מינואר 2009 ודוחות אחרים של מס הכנסה שבהם חויבו, בתוך 60 יום מקבלת השומה ממס הכנסה.

מעסיק אשר יפעל לפי הוראות אלו (לרבות תשלום הקרן וההצמדה בתוך 30 יום מיום מסירת הקביעה של המ"ל) לא יחויב כלל בתשלומי קנסות. מעסיק שלא יפעל כאמור ובמסגרת ביקורת ניכויים של המ"ל יחויב בתשלום דמי ביטוח על פי שומות ניכויים של מס הכנסה, יחויב גם בתשלומי קנס מלאים.

- **הכנה לקראת הצטרפות לדיווח המקוון למע"מ**

אוכלוסיית העוסקים אשר תצטרף למעגל המדווחים למס ערך מוסף באופן מקוון החל מינואר 2011, הינה עוסקים החייבים בניהול מערכת חשבונאות בשיטה הכפולה על-פי הוראות ניהול פנקסי חשבונות שנקבעו לפי סעיף 130 לפקודת מס הכנסה, אשר מחזור עסקאותיהם השנתי יעלה בשנת 2011 על 100,000 ש"ח, וכן אוכלוסיית העוסקים המנהלים חשבונות בשיטה החד צדית אשר מחזור עסקאותיהם השנתי לשנת 2010 גבוה מ- 4 מיליון ש"ח. בנוסף, יצטרפו למעגל החייבים בדיווח כל המלכ"רים המעסיקים 300 עובדים ויותר וכל המוסדות הכספיים.

הננו לרשותכם בכל הסבר נוסף, ככל שיידרש.

בכבוד רב,
רפופורט ושות'
רואי חשבון